

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË
Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve

SKELETKURRIKULI

Për Drejtimin Mësimor

**SHËRBIME SOCIALE DHE
SHËNDETËSORE**

**Niveli II i KSHK
(2 vjeçar)**

Kodi: O-II-23

Miratoi:

MINISTRI

Tiranë, 2023

Përmbajtja:

- I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve (KSHK).**
- II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.**
 1. Kërkesat e pranimi të nxënësve në arsimin profesional, në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.
 2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësit në përfundim të arsimimit në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.
 3. Kompetencat profesionale të nxënësit në përfundim të arsimimit në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.
 4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimimit në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.
- III. Plani mësimor për drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.**
- IV. Udhëzime për planin mësimor**
- V. Udhëzime për procesin mësimor.**
- VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.**
- VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimimit në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.**
- VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.**
- IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar.**
- X. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar.**

I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Qëllimi kryesor i arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK, është *“zhvillimi i personalitetit të nxënësve për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon dhe përgatitja e tyre për t’u punësuar në veprimtaritë profesionale që lidhen drejtpërdrejt me shërbimet sociale dhe shëndetësore.*

Për të realizuar këtë, shkolla profesionale u krijon nxënësve:

- mundësi të përshtatshme për të nxënë, pavarësisht nga gjinia, raca, besimi dhe aftësitë;
- mundësi për të gjithë, për të zhvilluar kompetencat profesionale, të bazuara në njohuritë, shprehjet, qëndrimet dhe vlerat, të mjaftueshme për të lehtësuar punësimin dhe përparimin drejt arsimit e formimit profesional të mëtejshëm;
- mbështetje për t’u njohur me rregullat e sigurimit teknik e të ruajtjes së mjedisit në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe për t’i zbatuar ato me rreptësi;
- mbështetje për t’u njohur me teknologjitë e proceset teknologjike bashkëkohore e të perspektivës, që lidhen me kualifikimin profesional përkatës;
- mbështetje për të zhvilluar ndjenjën e disiplinës, kuriozitetin intelektual dhe profesional, si dhe vlerat morale;
- mbështetje për t’u zhvilluar psikologjikisht dhe fizikisht, për të përballuar vështirësitë që do të ndeshin gjatë veprimtarive të ardhshme profesionale;
- mbështetje për të zhvilluar frymën e tolerancës dhe të mirëbesimit nëpërmjet përvojës së punës.

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional, në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Në shkollat që ofrojnë arsimin profesional në drejtimin mësimor “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK, kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë të rinjtë që:

- kanë mbaruar arsimin e detyruar 9-vjeçar;
- janë të aftë fizikisht dhe mendërisht të përballojnë kërkesat e këtij niveli të arsimit profesional.
- nëse kanë aftësi të kufizuara, shkolla krijon kushte dhe përshtat programin në përputhje me paaftësitë që shfaqin

Në raste të veçanta kur kërkesat për të ndjekur këtë shkollim janë më të larta se kapacitetet reale të këtyre shkollave, atëherë, MFE përgatit udhëzime të veçanta me kritere të posaçme pranimi për këto shkolla.

2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësit në përfundim të arsimit në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore” niveli II i KSHK, nxënësi do të zotërojë këto kompetenca të përgjithëshme kryesore:

- Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tij dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme.
- Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional.

- Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më efikente.
- Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror.
- Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integriteteve lokale, rajonale.
- Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse për të ardhmen e tij.
- Të tregojë vetëkontroll gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij.
- Të organizojë drejt, procesin e të nxënësve të tij dhe të shfaqë gadishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës.
- Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuar.
- Të vlerësojë dhe vetvlerësojë nisur nga kritere të drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij.

3. Kompetencat profesionale të nxënësve në përfundim të arsimit në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore” niveli II i KSHK, nxënësi do të jetë i aftë të ushtrojë kompetencat profesionale si më poshtë:

- Të organizojë vendin e punës.
- Të zbatojë etikën profesionale të ndihmësit social.
- Të zbatojë rregullat e komunikimit sipas grup moshave;
- Të zbatojë parimet e respektimit të barazisë gjinore, racore, kombëtare, kulturore dhe fetare në vendin e punës;
- Të marrë masa për mbrojtjen e individëve në rast abuzimi
- Të zbatojë ligjshmërinë përkatëse të shërbimit social-shëndetësor.
- Të zbatojë të drejtat e njeriut.
- Të zbatojë rregullat bazë të komunikimit me etikë profesionale.
- Të përshkruajë rëndësinë e identifikimit të pengesave në procesin e komunikimit;
- Të zbatojë parimet e punës në grup;
- Të zbatojë qasjet/metodat e duhura për zgjidhjen e konflikteve;
- Të zbatojë teknikat e motivimit që përdoren për të nxitur komunikimin;
- Të angazhohet në proceset e vlerësimit, vetëvlerësimit, motivimit dhe vetë motivimit.
- Të listojë llojet e shërbimeve për individë të dhunuar dhe dhunues;
- Të listojë llojet e shërbimeve për individë me aftësi të kufizuara dhe institucionet përkatëse;
- Të përzgjedhë materialet dhe pajisjet që përdoren në ofrimin e shërbimeve social-shëndetësore;
- Të zbatojë metodat për zgjidhjen e konflikteve dhe mosmarrëveshjeve në vendin e punës;
- Të mundësojë aksesueshmërisë (me karrige me rrota, rampa, paterica etj..) në dhënien e shërbimeve social-shëndetësore
- Të japë ndihmën e parë social-shëndetësore.
- Të kryejë përkujdesjen trupore për individët në nevojë social-shëndetësore.
- Të ndihmojë në të ushqyerit e individëve në nevojë social-shëndetësore.
- Të kryejë zhveshjen, larjen dhe veshjen e individëve në nevojë social-shëndetësore.
- Të kryejë pastrimin, dezinfektimin dhe sterilizimin e mjedisit, mjeteve, pajisjeve dhe materialeve.

- Të ndërtojë marrëdhënie profesionale me familjarët e individëve në nevojë social-shëndetësore.
- Të prezantojë veten me gojë dhe me shkrim.
- Të zhvillojë aftësinë e të punuarit në grup dhe të kapërcimit të ndryshimeve kulturore.
- Të zbatojë masat parandaluese për parandalimin e infeksioneve, kontrakturave, dekubitusit, pneumonive dhe trombozave.
- Të kryejë matjen e shenjave jetësore të organizmit të individët në nevojë social-shëndetësore.
- Të zbatojë recetën dhe rekomandimet e mjekut.
- Të ofrojë përkujdesjen sociale për grupe të ndryshme.
- Të prezantojë punën e ndihmësit social tek të interesuarit.
- Të reagojë në situata të sjelljeve devijante.
- Të kryejë vlerësimin e gjendjes dhe nevojave social-shëndetësore të individëve në nevojë dhe të atyre në prag të vdekjes.
- Të kryejë gjimnastikën shëruese për rivendosjen e funksioneve të aparatit të lëvizor dhe të sistemit vegjetativ tek individët në nevojë social-shëndetësore .
- Të identifikojë ndryshimet e njeriut gjatë fazave të ndryshme të zhvillimit.
- Të zbatojë rregullat e sigurisë gjatë shërbimeve sociale dhe shëndetësore.
- Të zbatojë rregullat e ruajtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm.
- Të përdorë mjete digjitale në funksion të veprimtarisë profesionale.

4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimimit në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Përfundimi me sukses i kualifikimit profesional “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK, e pajis nxënësin me Certifikatën e punonjësit gjysëm të kualifikuar (ndihmës) në këtë drejtim. Ky kualifikim i jep nxënësit mundësinë që t'i drejtohet tregut të punës për punësim në institucione të përkujdesit social-shëndetësor, qendra ditore ose rezidenciale të të moshuarve, të fëmijëve dhe të rinjve, shërbime në shtëpi si dhe në veprimtari të tjera që kanë lidhje me shërbimet sociale dhe shëndetësore.

Me përfundimin e arsimimit për “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK, nxënësi ka të drejtë të vazhdojë arsimimin në nivelin III të KSHK, në një nga profilet mësimore të këtij drejtimi. Me arsimim të mëtejshëm (në nivelin IV të KSHK) nxënësi fiton “Maturën shtetërore profesionale” me mundësi për vazhdimin e studimeve universitare dhe pas të mesmes.

III. Plani mësimor për arsimin profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Plani mësimor për drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, Niveli II i KSHK (2 vjeçar)				
Nr	Kodi	Lëndët dhe modulet mësimore	Orët javore/vjetore	
			Klasa 10	Klasa 11
A.		Lëndët e përgjithshme (Gjithsej)	14/15 (504/ 540)	11/12 (374/ 408)

1		Gjuhë shqipe	1	1
2		Letërsi	1	1
3		Gjuhë e huaj 1	2	2
4		Gjuhë e huaj 2 (me zgjedhje të lirë)	(1)	(1)
5		Matematikë	2	2
6		Fizikë	2	-
7		Kimi	-	2
8		Shkencat sociale	2	-
9		Histori	-	2
10		Gjeografi	1	-
11		Teknologji informimi e komunikimi	1	-
12		Edukim fizik, sporte, shëndet	2	1
B.		Lëndët profesionale (Gjithsej)	10 (360)	8 (272)
1	L-20-468-23	Etika profesionale dhe legjislacioni	3	-
2	L-20-087-23	Psikopedagogjia	2	-
3	L-21-469-23	Bazat e anatomisë së njeriut	3	-
4	L-21-089-23	Edukimi shëndetësor dhe higjiena	2	2
5	L-20-090-23	Bazat e ndërhyrjes sociale	-	2
6	L-21-091-18	Barnat mjekësore dhe alternative	-	2
7	L-21-470-23	Bazat e fiziologjisë së njeriut		2
C.		Module të detyruar të praktikës profesionale (Gjithsej)	5 (180)	10 (340)
1	M-21-244-23	Dhënia e ndihmës së parë	72	-
2	M-21-245-23	Kryerja e përkujdesjes trupore të individëve në nevojë	36	-
3	M-21-1894-23	Ushqyerja dhe plotësimi i nevojave shëndetësore	36	-
4	M-21-248-20	Pastrimi, dezinfektimi, sterilizimi	36	-
5	M-20-1895-23	Organizimi i aktiviteteve edukative dhe argëtuese	-	51
6	M-21-251-23	Zbatimi i masave parandaluese shëndetësore	-	84
7	M-21-252-20	Matja e shenjave jetësore të organizmit	-	69
8	M-21-253-20	Zbatimi praktik i recetës dhe i rekomandimeve të mjekut	-	51
9	M-20-255-23	Respektimi i etikës profesionale dhe i të drejtave të njeriut	-	85
D.		Modulët e praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar (Gjithsej)	1 (36)	2 (68)
1	M-20-256-20	Qëndrimi ndaj sjelljeve devijante dhe lëndëve narkotike	36	-
2	M-21-257-20	Vlerësimi i gjendjes social-shëndetësore të individëve në nevojë	36	-
3	M-21-258-20	Kryerja e gjimnastikës shëruuese	-	68
4	M-20-259-20	Identifikimi i zhvillimeve kryesore të njeriut në grupmosha të ndryshme	-	68
		Gjithsej A+B+C+D	30/31 (1080/ 1116)	31/32 (1054/ 1088)

IV. Udhëzime për planin mësimor

Kohëzgjatja e vitit shkollor është:

Në klasën 10, viti shkollor ka gjithsej 36 javë (36 javë mësimore)

Në klasën 11 viti shkollor ka gjithsej 36 javë (34 javë mësimore + 1 javë provimi i praktikës profesionale + 1 javë për provimin e teorisë profesionale).

Një javë mësimore ka jo më shumë 32 orë mësimore (teorike dhe praktike).

Një orë mësimore zgjat 45 minuta.

Kurrikuli i arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK, përbëhet nga 4 grupe elementesh kurrikulare:

- Lëndët e kulturës së përgjithshme, të përbashkëta për drejtimet e ndryshme të këtij niveli (programet e detajuara të tyre jepen në një dokument të veçantë të MAS).
- Lëndët e kulturës profesionale (programet e përgjithëshme janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale të detyruara (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale me zgjedhje të detyruar (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).

Rekomandohet që modulet e praktikës profesionale të realizohen në ndarje ditore 3 orëshe ose 6 orëshe.

V. Udhëzime për procesin mësimor.

Mësuesit e lëndëve teorike profesionale dhe instruktorët e moduleve të praktikave profesionale duhet të përzgjedhin dhe përdorin forma dhe metoda mësimdhënieje të tilla që të nxisin maksimalisht të nxënësit aktiv të nxënësve dhe të çojnë në krijimin tek ta, të kompetencave të punës, të plota dhe të qëndrueshme.

E rëndësishme është që *planifikimi i mësimdhënies* të bazohet në një proces analize fillestare, i cili të marrë parasysh faktorë të tillë të rëndësishëm si, niveli i hyrjes së nxënësve, përmbajtja e hollësishme e lëndëve profesionale dhe e moduleve të praktikave profesionale të parashikuara dhe shkalla e integritit të tyre, objektivat konkretë që do të arrihen, mundësitë reale që ka shkolla për realizimin e veprimtarive mësimore etj. Për këtë planifikim duhet një bashkëpunim i ngushtë i të gjithë personelit mësimdhënës dhe drejtues të shkollës.

Elementi kyç për arritjen e suksesit në një proces të nxëni, është *motivimi i nxënësve*. Njohja e vazhdueshme e nxënësve me shkallën e përbushjes së objektivave nga ana e tyre përbën një mekanizëm të fuqishëm motivimi, i cili duhet të shihet me përparësi nga mësuesit.

Një element tjetër që ndihmon suksesin është *integrimi i teorisë me praktikën* e profesionit. Parimi i “të nxënësit duke bërë” duhet të gjejë vendin e duhur në procesin e të mësuarit në shkollat profesionale të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Mësuesit dhe instruktorët duhet të përdorin metoda të tilla të të mësuarit që zhvillojnë jo vetëm njohuritë teorike, shkathtësitë dhe shprehitë praktike të nxënësve, por edhe qëndrimet e tyre ndaj jetës, punës dhe shoqërisë në përgjithësi. *Puna në grup* dhe *Puna me projekte* janë dy nga format bazë të organizimit të mësimin (teorik ose praktik) për të zhvilluar *kompetencat kyçe*, të nevojshme për zgjidhjen e problemeve që kanë të bëjnë me veprimtarinë profesionale në veçanti dhe jetën e profesionistit të ardhshëm, në përgjithësi.

Një parim tjetër që duhet respektuar nga mësuesit dhe instruktorët është fakti që *të nxënësit nuk ndodh vetëm në mjediset e shkollës, por edhe jashtë tyre*. Dhënia e detyrave dhe puna kërkimore e pavarur e nxënësve ka një ndikim të dukshëm në formimin e tyre si profesionistë të ardhshëm të drejtimit profesional “Shërbime sociale dhe shëndetësore”.

Në rastin e nxënësve me aftësi të kufizuara, mësuesit duhet të përshtasin programet e lëndëve dhe përshkruesit e moduleve në përputhje me mundësitë e tyre, si dhe të krijojnë kushte për zbatimin e tyre.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.

Vlerësimi vjetor i nxënësve në lëndët teorike profesionale dhe modulet e praktikave profesionale bëhet nga vetë mësuesit dhe instruktorët përkatës, me metoda dhe instrumente vlerësimi të përgatitura ose përzgjedhura nga vetë ata. Vlerësimi i nxënësve të bëhet me **nota** (4-10) si për lëndët teorike, ashtu edhe për modulet praktike, si gjatë vitit, ashtu edhe në provimet përfundimtare.

Në përfundim të klasës së njëmbëdhjetë, nxënësi i arsimuar në drejtimin profesional “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK, i nënshtrohet provimeve të mëposhtme:

- a) Provimi i teorisë profesionale të integruar;
- b) Provimi i praktikës profesionale të integruar;

Në këto provime ata vlerësohen për shkallën e përvetësimit të kompetencave profesionale (njohurive, shprehive, vlerave dhe qëndrimeve), të nevojshme për të punuar në veprimtari të ndryshme profesionale që operojnë në fushën e shërbimeve sociale dhe shëndetësore.

VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK

Me përfundimin e suksesshëm të arsimit profesional në drejtimin mësimor “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK, shkolla profesionale e pajis nxënësin me Certifikatën profesionale të nivelit dhe Supplementin përkatës për këtë drejtim profesional, të cilat njihen në territorin e Republikës së Shqipërisë. Sipas modelit të miratuar nga MFE, këto dëshmi përmbajnë:

- a) Të dhënat për nxënësin, shkollën, vitin e përfundimit, kualifikimin e fituar etj.
- b) Të dhëna për rezultatet e arritura nga nxënësi:
 - rezultatet në lëndët e përgjithshme, lëndët profesionale dhe modulet profesionale, për çdo vit shkollor;
 - rezultatet e dy provimeve përfundimtare të Nivelit II të KSHK.

VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

1. Lënda “Etika profesionale dhe legjislacioni” (L-20-468-23). Kl. 10 – 108 orë

- Synimet e lëndës “Etika profesionale dhe legjislacioni”, kl. 10.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Etika profesionale dhe legjislacioni”, kl.10, nxënësit duhet:

- Të përshkruajë parimet themelore të etikës profesionale.
- Të përshkruajë rolet dhe përgjegjësitë e personave përkujdesës.
- Të shpjegojnë rëndësinë e etikës profesionale në shërbimet sociale.
- Të shpjegojnë rëndësinë e respektit për individët në nevojë pavarësisht moshës, gjinisë, besimit fetar dhe përkatësisë racore.
- Të përshkruajë të drejtën e individit për shërbime dhe mbështetje.
- Të shpjegojnë konceptin ”shprehi e të dëgjuarit”.
- Të përshkruajë rregullat e komunikimit sipas grup moshave;
- Të përshkruajë rëndësinë e respektimit të barazisë gjinore, racore, kombëtare, kulturore dhe fetare në vendin e punës;
- Të përshkruajë hapat e ndërhyrjes për mbrojtjen e individëve në rast abuzimi
- Të tregojnë si veprohet në rast pamundësie të ofrimit të shërbimit të kërkuar.
- Të përshkruajë mënyrën e sjelljes së ndihmësit social në familjet me probleme.
- Të përshkruajë mënyrën e sjelljes dhe qëndrimit të ndihmësit social me familjarët e individit, të cilit i ofrohet shërbimi.
- Të listojnë standardet e shërbimeve sociale.
- Të përshkruajë konceptet bazë të legjislacionit të shërbimeve sociale.
- Të listojnë llojet e komunikimit.
- Të përshkruajë metodat dhe modelet e komunikimit.
- Të listojnë pengesat në procesin e komunikimit.
- Të përshkruajë komunikimin në familje.
- Të shpjegojnë rregullat e komunikimit me grupet në nevojë.
- Të shpjegojë rëndësinë e punës në grup;
- Të përshkruajë qasjet/metodat për zgjidhjen e konflikteve;
- Të përshkruajë teknikat e motivimit që përdoren për të nxitur komunikimin
- Të përshkruajë rëndësinë e vlerësimit, vetëvlerësimit, motivimit dhe vetë motivimit
- Të përshkruajë rëndësinë e teknologjisë në komunikim.

- Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Etika profesionale dhe legjislacioni”, kl.10 - 108 orë

Tema 1	Njohuri të përgjithshme mbi etikën dhe deontologjinë në shërbimet sociale	5 orë
Tema 2	Parimet themelore të etikës profesionale	5 orë
Tema 3	Rolet dhe përgjegjësitë e personave përkujdesës	4 orë
Tema 4	Respekti ndaj klientit	5 orë
Tema 5	Rëndësinë e vlerësimit, vetëvlerësimit, motivimit dhe vetë motivimit.	6 orë

Tema 6	Respektimit të barazisë gjinore, racore, kombëtare, kulturore dhe fetare në vendin e punës;	5 orë
Tema 7	Karakteristikat e një punonjësi mbështetës: Shprehitë e të dëgjuarit	5 orë
Tema 8	Metodat e punës në grup	5 orë
Tema 9	Metodat për zgjidhjen e konflikteve	6 orë
Tema 10	Rastet e pamundësisë së trajtimit të klientëve	7 orë
Tema 11	Hapat e ndërhyrjes për mbrojtjen e individëve në rast abuzimi	5 orë
Tema 12	Njohuri bazë për standartet dhe legjislacionin e shërbimeve sociale	6 orë
Tema 13	Llojet e komunikimit	5 orë
Tema 14	Metodat dhe modelet e komunikimit	10 orë
Tema 15	Pengesat në procesin e komunikimit	6 orë
Tema 16	Komunikimi në familje dhe me grupet në nevojë	10 orë
Tema 17	Rregullat e komunikimit sipas grup moshave;	5 orë
Tema 18	Teknikat e motivimit që nxisin komunikimin	4 orë
Tema 19	Komunikimi dhe teknologjia	4 orë

2. Lënda “Psikopedagogjia” (L-20-087-23). Kl. 10-72 orë

• Synimet e lëndës “Psikopedagogjia”, kl. 10

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Psikopedagogjia”, klasa 10, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë rëndësinë e studimit psikopedagogjik të njeriut.
- Të përshkruajnë çrregullimet biologjike që mund të shfaqen në çdo fazë zhvillimi të individit.
- Të përshkruajnë zhvillimin fiziko-motor të të porsalindurve dhe foshnjave.
- Të tregojnë aspektet e zhvillimit fizik në fëmijëri.
- Të përshkruajnë zhvillimin fizik të fëmijëve me aftësi të kufizuara dhe atyre me nevoja të veçanta.
- Të listojnë karakteristikat e zhvillimit fizik gjatë pubertetit.
- Të përshkruajnë zhvillimet sociale dhe problemet që shfaqen në adoleshencë.
- Të përshkruajnë karakteristikat e marrëdhënieve njerëzore në moshën e rinisë dhe moshën e mesme.
- Të përshkruajnë zhvillimet karakteristike të moshës së mesme.
- Të përshkruajnë funksionet biologjike të individëve të moshës së tretë.
- Të përshkruajnë shërbimet e nevojshme për individët e moshës së tretë.
- Të përshkruajnë disa nga sëmundjet e moshës së tretë dhe ti shpjegoje ato.
- Të përshkruajnë mbështetjen që ofrohet për individët me sëmundje të rënda dhe për ata që janë në prag të vdekjes.
- Të përdorin mjedisin për të siguruar shërbimin e nevojshëm sipas nevojave.

• Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Psikopedagogjia”, kl. 10 - 72 orë

Tema 1	Hyrje. Rëndësia e studimit psikopedagogjik të njeriut	4 orë
Tema 2	Bazat biologjike nga konceptimi deri tek lindja	8 orë
Tema 3	Zhvillimi fiziko –motor i të porsalindurve dhe foshnjeve	8 orë
Tema 4	Ndryshimet e njeriut gjatë fazave të ndryshme të zhvillimit	6 orë
Tema 5	Aspektet e zhvillimit fizik të individit në fëmijëri;	4 orë

Tema 6	Zhvillimi fizik i fëmijëve me aftësi të kufizuara dhe atyre me nevoja të veçanta;	5 orë
Tema 7	Zhvillimi fizik gjatë pubertetit	4 orë
Tema 8	Zhvillimet sociale dhe problematika e moshës së adoleshencës	4 orë
Tema 9	Marrëdhëniet njerëzore në moshën e rinisë dhe atë të mesme	4 orë
Tema 10	Zhvillimet karakteristike të moshës së mesme	6 orë
Tema 11	Njohuri mbi funksionet biologjike të individëve të moshës së tretë	5 orë
Tema 12	Shërbimet e nevojshme për individët e moshës së tretë	6 orë
Tema 13	Sëmundjet tipike të moshës së tretë	6 orë
Tema 14	Përballja me vdekjen	2 orë

3. Lënda “Bazat e anatomisë së njeriut” (L-21-469-23). Kl. 10 –108 orë

- **Synimet e lëndës “Bazat e anatomisë së njeriut”, kl. 10**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Bazat e anatomisë së njeriut”, kl.10, nxënësit duhet:

- Të përkufizojnë objektin e studimit të anatomisë.
- Të përshkruajnë ndërtimin e qelizës
- Të përshkruajnë sistemin kockor.
- Të listojnë elementët e artikulacioneve.
- Të tregojnë përbërjen e muskujve.
- Të listojnë organet që përbëjnë sistemin tretës.
- Të rendisin organet që përbëjnë sistemin respirator.
- Të përshkruajnë ndërtimin e sistemit urinar.
- Të shpjegojnë ndërtimin e sistemit kardio-vaskular.
- Të identifikojnë përbërjen e sistemit nervor.
- Të listojnë gjëndrat e sistemit endokrin.
- Të tregojnë përbërjen e sistemit genital.
- Të tregojnë përbërjen e sistemit të shqisave.
- Të përshkruajnë përbërjen e lëkurës.

- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Bazat e anatomisë së njeriut”, kl. 10-108 orë**

Tema 1	Hyrje në anatominë e njeriut	4 orë
Tema 2	Ndërtimi i qelizave	8 orë
Tema 3	Sistemi kockor	8 orë
Tema 4	Sistemi articular	7 orë
Tema 5	Sistemi muscullar	10 orë
Tema 6	Sistemi tretës (digjektiv)	10 orë
Tema 7	Sistemi respirator	10 orë
Tema 8	Sistemi urinar	8 orë
Tema 9	Sistemi genital	5 orë
Tema 10	Sistemi kardio-vaskular	10 orë
Tema 11	Sistemi nervor	10 orë
Tema 12	Sistemi endokrin	8 orë
Tema 13	Organet e shqisave	6 orë
Tema 14	Lëkura dhe strukturat e lidhura me të	4 orë

4. Lënda “Edukimi shëndetësor dhe higjiena” (L-21-089-23). Kl. 10 -72 orë dhe Kl. 11 - 68 orë

- **Synimet e lëndës “Edukimi shëndetësor dhe higjiena”, kl. 10**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Edukimi shëndetësor dhe higjiena”, klasa 10, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë shëndetin dhe modelet e tij.
- Të përshkruajnë sëmundjet dhe stadet e saj.
- Të përshkruajnë qëllimet e përkujdesjes social-shëndetësore.
- Të shpjegojnë organizimin e përkujdesjes social-shëndetësore.
- Të shpjegojnë shenjat jetësore.
- Të përshkruajë mënyrat e ofrimit të ndihmës së parë
- Të përshkruajë metodat për kryerjen e përkujdesjes trupore tek individët në nevojë;
- Të shpjegojnë nevojat fiziologjike.
- Të përshkruajnë rëndësinë e aktiviteteve fizike në përkujdesjen social-shëndetësore.
- Të përshkruajnë mjetet ndihmëse dhe përdorimin e tyre.
- Të përshkruajë faktorët ndikues në ndotjen e ambientit.

- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Edukimi shëndetësor dhe higjiena”, kl. 10-72 orë**

Tema 1	Shëndeti dhe modelet e tij	6 orë
Tema 2	Sëmundja dhe stadet e saj	6 orë
Tema 3	Qëllimet e përkujdesjes social-shëndetësore	6 orë
Tema 4	Njohuritë bazë mbi patologjitë kronike të shëndetit;	6 orë
Tema 5	Problematikat shëndetësore sipas grup moshave;	4 orë
Tema 6	Shenjat jetësore të organizmit	6 orë
Tema 7	Dhënia e ndihmës së parë	6 orë
Tema 8	Kryerja e përkujdesjes trupore tek individët në nevojë	4 orë
Tema 9	Nevojat fiziologjike	10 orë
Tema 10	Rëndësia e aktiviteteve fizike në përkujdesjen social- shëndetësore	8 orë
Tema 11	Përdorimi i mjeteve ndihmëse	6 orë
Tema 12	Faktorët ndikues në ndotjen e ambientit	4 orë

- **Synimet e lëndës “Edukimi shëndetësor dhe higjiena”, kl. 11 – 68 orë**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Edukimi shëndetësor dhe higjiena”, kl. 11, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë konceptin higjienë dhe rëndësinë e saj.
- Të përmbushin porositë dhe udhëzimet mjekësore.
- Të listojnë standartet e higjienës.
- Të përshkruajë parimet bazë të higjienës dhe rolin e saj në ruajtjen e shëndetit
- Të rendisë etapat e higjienës personale dhe intime
- Të identifikojnë sëmundjet infektive dhe rrugët e trasmetimit të infeksionit.
- Të përshkruajnë si bëhet kontrolli i sëmundjeve infektive.
- Të tregojnë si bëhet pastrimi dhe dezinfektimi i sipërfaqeve dhe ambienteve.
- Të dallojë llojet e dezinfektantëve dhe mënyrën e përdorimit
- Të listojnë rrugët e përhapjes së infeksioneve.

- Të sqarojnë metodat fizike të dezinfektimit edhe sterilizimit.
- Të përshkruajnë mikrobiologjinë mjekësore.
- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Edukimi shëndetësor dhe higjiena”, kl. 11-68 orë**

Tema 1	Njohuri të përgjithshme mbi higjienën	4 orë
Tema 2	Porositë dhe udhëzimet mjekësore.	6 orë
Tema 3	Standartet e higjienës	6 orë
Tema 4	Roli i higjienës në ruajtjen e shëndetit	8 orë
Tema 5	Higjiena personale dhe intime	4 orë
Tema 6	Sëmundjet infektive dhe rrugët e trasmetimit të infeksionit	10 orë
Tema 7	Pastrimi dhe dezinfektimi i sipërfaqeve dhe ambjenteve	6 orë
Tema 8	Dezinfektantët dhe mënyra e përdorimit të tyre	6 orë
Tema 9	Metodat fizike të dezinfektimit dhe sterilizimit	8 orë
Tema 10	Llojet e kontaminimit dhe masat parandaluese;	4 orë
Tema 11	Bazat e mikrobiologjisë mjekësore	6 orë

5. Lënda “Bazat e ndërhyrjes sociale” (L-20-090-23). Kl. 11 – 68 orë

- **Synimet e lëndës “Bazat e ndërhyrjes sociale”, kl. 11 – 68 orë**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Bazat e ndërhyrjes sociale”, kl. 11, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë ç`është ndërhyrja sociale.
- Të karakterizojnë nga pikëpamja sociale mjedisin ku jetojnë dhe punojnë.
- Të shpjegojnë ç`është mirëqënia sociale.
- Të dallojnë personat dhe grupet në nevojë.
- Të shpjegojnë si bëhet ndërhyrja sociale në komunitet, familje dhe individë.
- Të tregojnë si vendosen marrëdhëniet me individin dhe grupin.
- Të përshkruajnë disa mënyra organizimi me qëllim realizimin e aktiviteteve edukative dhe argëtuese.
- Të identifikojnë një sjellje devijante.
- Të dallojnë sjelljet paragjyquese.
- Të dallojnë rastet e diskriminimit.
- Të listojnë llojet e diskriminimit.
- Të listojnë efektet e drogës, duhanit, alkolit.
- Të listojë llojet e shërbimeve për individë të dhunuar dhe dhunues.
- Të listojë llojet e shërbimeve për individë me aftësi të kufizuara dhe institucionet përkatëse.
- Të klasifikojë llojet e materialeve dhe pajisjeve që përdoren në ofrimin e shërbimeve social-shëndetësore.
- Të përshkruajë metodat për zgjidhjen e konflikteve dhe mosmarrëveshjeve në vendin e punës.
- Të përshkruajë rëndësinë e aksesueshmërisë (karrige me rrota, rampa, paterica etj..) në dhënien e shërbimeve social-shëndetësore.
- Të dallojnë situatat konfliktuale dhe burimin e tyre.
- Të tregojnë si realizohet vlerësimi dhe vetëvlerësimi.

– Të shpjegojnë rëndësinë e motivimit dhe vetëmotivimit.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Bazat e ndërhyrjes sociale”, kl 11 - 68 orë**

Tema 1	Ndërhyrja sociale dhe mjedisi social	4 orë
Tema 2	Mirëqenia sociale	3 orë
Tema 3	Grupet në nevojë dhe zbutja e problemeve sociale	5 orë
Tema 4	Ndërhyrja sociale në komunitet, familje dhe individë	6 orë
Tema 5	Marrëdhëniet me individin dhe ato në grup	3 orë
Tema 6	Shërbime edukative dhe argëtuese	4 orë
Tema 7	Marrëdhënia ndërpersonale	3 orë
Tema 8	Sjellja devijante	5 orë
Tema 9	Diskrimimi dhe llojet e tij	5 orë
Tema 10	Duhani, alkoli, droga	5 orë
Tema 11	Llojet e shërbimeve për individë të dhunuar dhe dhunues	5 orë
Tema 12	Llojet e shërbimeve për individë me aftësi të kufizuara dhe institucionet përkatëse	5 orë
Tema 13	Llojet e materialeve dhe pajisjeve që përdoren në ofrimin e shërbimeve social-shëndetësore	4 orë
Tema 14	Konfliktet. Burimi dhe adresimi i tyre	5 orë
Tema 15	Vlerësimi dhe vetëvlerësimi	3 orë
Tema 16	Motivimi dhe vetëmotivimi	3 orë

6. Lënda “Barnat mjekësore dhe alternative” (L-21-091-18). Kl. 11 – 68 orë

• **Synimet e lëndës “Barnat mjekësore dhe alternative”, kl. 11**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Barnat mjekësore dhe alternative”, kl.11, nxënësit duhet:

- Të kenë njohuri të përgjithshme mbi barnat.
- Të tregojnë format farmaceutike të barnave.
- Të përzgjedhin dozimin e duhur të barnave.
- Të listojnë rregullat e kujdesit në përdorimin e barnave.
- Të listojnë rrugët e marrjes së barnave.
- Të përshkruajnë mënyrën e shpërndarjes së barnave në organizëm.
- Të shpjegojnë metabolizmin e barnave në organizëm.
- Të tregojnë rrugët e eliminimit të barnave.
- Të listojnë faktorët që ndikojnë mbi efektin e barit.
- Të listojnë barnat me efekt në qarkullimin e gjakut dhe zemër.
- Të listojnë barnat me efekt në traktin e frymëmarrjes.
- Të listojnë barnat me efekt në sistemin nervor.
- Të listojnë barnat me efekt në sistemin e tretjes.
- Të listojnë barnat me efekt tek syri dhe veshi.
- Të përshkruajnë kimioterapinë.
- Të përshkruajnë alergjinë medikamentoze dhe efektet e padëshiruara.
- Të përshkruajnë bimët mjekësore dhe barnat popullore.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Barnat mjekësore dhe alternative”, kl. 11- 68 orë**

Tema 1	Njohuri mbi barnat	2 orë
Tema 2	Format farmaceutike të barnave	3 orë
Tema 3	Dozimi i barnave	4 orë
Tema 4	Kujdesi në përdorimin e barnave	2 orë
Tema 5	Rrugët e marrjes së barnave	4 orë
Tema 6	Shpërndarja dhe metabolizimi i barnave në organizëm	4 orë
Tema 7	Eliminimi i barnave	3 orë
Tema 8	Faktorët që ndikojnë në efektin e barit	2 orë
Tema 9	Barnat me efekt në qarkullimin e gjakut dhe zemër	6 orë
Tema 10	Barnat me efekt në traktin e frymëmarrjes	6 orë
Tema 11	Barnat me efekt në sistemin nervor	6 orë
Tema 12	Barnat me efekt në sistemin e tretjes	6 orë
Tema 13	Barnat me efekt tek syri dhe veshi	5 orë
Tema 14	Kimioterapia	5 orë
Tema 15	Alergjia medikamentoze dhe efektet e padëshiruara të barnave	5 orë
Tema 16	Bimët mjekësore dhe barnat popullore	5 orë

7. Lënda “Bazat e fiziologjisë së njeriut ” (L-21-470-23). Kl. 11 - 68 orë

• **Synimet e lëndës “Bazat e fiziologjisë së njeriut”, kl. 11 - 68 orë**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Bazat e fiziologjisë së njeriut”, kl.11, nxënësit duhet:

- Të përkufizojnë objektin e studimit të fiziologjisë.
- Të shpjegojnë funksionin e qelizës.
- Të përshkruajnë fiziologjinë e gjakut
- Të shpjegojnë hemostazën dhe fazat e saj
- Të përshkruajnë funksionin e sistemit nervor.
- Të përshkruajnë funksionin e sistemit të pamjes.
- Të shpjegojnë funksionin e organit të dëgjimit dhe ekuilibrit
- Të përshkruajnë funksionin e muskujve.
- Të përshkruajnë funksionin e sistemit kardio-vaskular.
- Të shpjegojnë funksionin e sistemit respirator.
- Të përshkruajnë funksionin e sistemit tretës.
- Të tregojnë funksionin e sistemit endokrin
- Të shpjegojnë funksionin e sistemit renal.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Bazat e fiziologjisë së njeriut”, kl. 11 - 68 orë**

Tema 1	Hyrje në fiziologji	3 orë
Tema 2	Qeliza dhe funksionet saj	4 orë
Tema 3	Fiziologjia e gjakut	5 orë
Tema 4	Hemostaza dhe fazat e saj	4 orë
Tema 5	Funksioni i sistemit nervor	6 orë
Tema 6	Sistemi i pamjes	4 orë

Tema 7	Funksioni i organit të dëgjimit dhe ekujlibrit	4 orë
Tema 8	Funksioni i muskujve	6 orë
Tema 9	Zemra dhe qarkullimi i gjakut	8 orë
Tema 10	Funksioni i sistemit respirator	6 orë
Tema 11	Funksioni i sistemit tretës	8 orë
Tema 12	Funksioni i sistemit endokrin	5 orë
Tema 13	Veshka dhe kontrolli i lëngjeve të trupit, elektroliteve e balancës acido-bazike	5 orë

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar

1. Moduli “Dhënia e ndihmës së parë”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 10

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe kodi	DHËNIA E NDIHMËS SË PARË	M-21-244-23
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që e pajis nxënësin me aftësi për të dhënë ndihmën e parë në raste fatkeqësish, sëmundjesh akute, aksidentesh dhe të tjera rreziqe për jetën, sipas protokolleve dhe metodave të njohura, si dhe për të evidentuar dhe dokumentuar të dhëna të thjeshta menjëherë në vend-ngjarje e gjatë transportit, deri në qendrën mjekësore më të afërt.	
Kohëzgjatja e modulit	72 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	RN 1 Nxënësi vlerëson urgjencën sipas rastit që paraqitet. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">- të marrë përsipër të dëmtuarin me të gjitha nevojat që ai paraqet;- të përcaktojë shpejtë dhe saktë prioritet e veprimit;- të pozicionojë të dëmtuarin në pozicionin e përshtatshëm;- të vlerësojë gjendjen e komunikimit të të dëmtuarit;- të vlerësojë frymëmarrjen e të dëmtuarit;- të gjejë pulsën në qafën e të dëmtuarit;- të kontrollojë ritmin dhe fortësinë e pulsit tek i dëmtuari;- të vlerësojë gjakosjen/ hemoragjinë e të dëmtuarit;- të kontrollojë dhe lirojë rrugët e frymëmarrjes;- të vlerësojë madhësinë dhe gravitetin e plagëve;- të vlerësojë dëmtimet kockore;- të vlerësojë dhimbjet e forta;- të vlerësojë ndjenjën e të vjellave dhe të vjellat;- të vlerësojë vështirësinë në frymë-marrje;- të vlerësojë hiperterminë dhe hipotermisë;- të sigurojë transportimin sa më të shpejtë dhe komod të të dëmtuarit;- të raportojë saktë gjendjen e të sëmurit tek ekipi i ambulancës ose i urgjencës.- të zbatojë rregullat e etikës profesionale.- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave	

higjiëno-shëndetësore;

- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 2 Nxënësi jep ndihmën e parë në vendngjarje.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të lajmërojë ambulancën saktë sipas procedurës;
- të japë ndihmën e parë në rast hemorragjie;
- të japë ndihmën e parë në plage të ndryshme;
- të japë ndihmën e parë në rast gjendje shoku;
- të japë ndihmën e parë në rast djegieje;
- të japë ndihmën e parë në rast frakturash;
- të japë ndihmën e parë në rast helmimi;
- të japë ndihmën e parë në rast të fikëti;
- të japë ndihmën e parë në rast ngrirjeje;
- të japë ndihmën e parë në rast goditje nga dielli;
- të japë ndihmën e parë në rast humbje të lëngjeve (dehidrimi);
- të japë ndihmën e parë në rast pickimi nga insektet;
- të japë ndihmën e parë në rast kafshimi nga gjarpëri;
- të japë ndihmën e parë në rast atak zemre;
- të japë ndihmën e parë në rast overdoze;
- të japë ndihmën e parë në rast goditje nga rryma elektrike.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale.
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi dokumenton të dhëna të thjeshta.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të shënojë emrin dhe mbiemrin e të dëmtuarit;
- të shkruajë kohën e saktë të dëmtimit;
- të shkruajë të gjitha dëmtimet e vlerësuara tek i dëmtuari;
- të përshkruajë të gjithë ndihmën e dhënë deri në atë moment;
- të përshkruajë vrojtimet e veçanta dhe të rëndësishme për jetën e të dëmtuarit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në kabinetet e dhënies së ndihmës së parë.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet

të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korekte nxënësit për të ofruar të gjitha etapat e dhënies së ndihmës së parë.

- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive që trajton moduli.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë respektimin e rregullave për dhënien e ndihmës së parë, rregullave të sigurimit teknik, të mbrojtjes së mjedisit, si dhe mirëmbajtjes së paisjeve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e dhënies së të gjitha etapave të ndihmës së parë, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedis i bollshëm për kryerjen e të gjitha veprimeve gjatë dhënies së ndihmës së parë.
 - Paisje si: kukulla mësimore e mjete ndihmëse rrethimore, për dhënien e ndihmës së parë.
 - Mteriale të ndihmës së parë të fabrikuara/ kutitë e ndihmës së parë në makina, udhëzuesa, rregullore, etj.
-

2. Moduli “Kryerja e përkujdesjes trupore te individët në nevojë”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 10

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodit	KRYERJA E PËRKUJDESJES TRUPORE TE INDIVIDËT NË NEVOJË	M-21-245-23
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që aftëson nxënësit për të përcaktuar gjendjen e përgjithshme të individit , procedurat e veshjes dhe zhveshjes së tij, si dhe larjen e pjesshme dhe të plotë të individit, në përshtatje me nevojat specifike të tij.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	RN 1 Nxënësi përcakton gjendjen e përgjithshme të individit në nevojë. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">- të përcaktojë gjendjen fizike të individit në nevojë;- të përcaktojë nevojat bazë për individin sipas problemeve shëndetësore;- të përcaktojë gjendjen mendore dhe shpirtërore të individit në nevojë;- të kontrollojë mjediset sanitare të individit në nevojë;- të zbulojë i ritualet zakonore të individit në nevojë;- të identifikojë problemet e sjelljes që mund të ndeshen te përfituesi;- të identifikojë faktorët që mund të ndikojnë në sjelljen e individit;- të zbulojë traditën familjare në kontekstin e përkujdesjes trupore për individin në nevojë;- të informojë individin në nevojë për rëndësinë e përkujdesjes trupore;- të respektojë përkatësinë gjinore, moshën dhe statusin social të individit në nevojë;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. Instrumentet e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli.	

RN 2 Nxënësi kryen procedurat e veshjes dhe zhveshjes per individin në nevojë.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të pozicionojë ndenjor individin në nevojë;
- të heqë me kujdes veshjen e sipërme nga qafa e individit në nevojë;
- të pozicionojë si në fillim individin në nevojë ;
- të heqë një nga një veshjen e poshtëme të individit në nevojë;
- të tregojë kujdes për plagët dhe gjymtyrët e dëmtuara të individit në nevojë.
- të pozicionojë njeriut në nevojë për procedurën e veshjes;
- të fusë me kujdes në bluzë krahët e dëmtuar/paralizuuar;
- të fusë me kujdes kokën e individit në nevojë në bluzë;
- të veshë plotësisht bluzën, duke patur kujdes mos shkaktojë lëndime tek individit në nevojë;
- të mbështetet tek vetëndihma e njeriut në nevojë;
- të kryejë në fillim veshjen e këmbës së dëmtuar, të paralizuuar ose me plagë;
- të shtrijë plotësisht pantallonin për të mos krijuar rrudha dhe pala;
- të kontrollojë vazhdimisht drenat dhe kateteret, për të mos dëmtuar funksionimin e tyre;
- të vendosë pamperst tek të sëmurët me inkontinencë;
- të kryejë pozicionimin dhe sistemimin special të individit në nevojë;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi kryen larjen e pjesshme dhe të plotë të individit në nevojë

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përzgjedhë drejt mjetet e punës, solucionet dhe kremrat;
- të kryejë procedurat e zhveshjes së individit në nevojë;
- të kryejë larjen e pjesshme individit në nevojë;
- të kryejë trajtimin e lëkurës së fytyrës;
- të kryejë trajtimin e lëkurës së duarve;
- të kryejë trajtimin e lëkurës së trupit;
- të kryejë larjen e plotë të individit në nevojë;
- të lyejë me krem të përshtatshëm zonat e rrezikuara për dekubitues;
- të përdorë kremrat, solucionet, vajrat dhe pomadat e

- duhura në përshtatje me trajtimin që i bëhet lëkurës;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 4 Nxënësi përkujdeset për pjesë të ndryshme të trupit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë përkujdesjen intime të njeriut në nevojë;
- të kryejë përkujdesjen për flokët;
- të kryejë përkujdesjen për mjekrën dhe rruajtjen e saj;
- të kryejë përkujdesjen për gojën dhe dhëmbët;
- të kryejë përkujdesjen për sytë;
- të kryejë përkujdesjen për hundën;
- të kryejë përkujdesjen për veshët;
- të kryejë përkujdesjen për duart, këmbët dhe thonjtë;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në kabinetin e kujdesit të shëndetit.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korekte nxënësit për të ofruar të gjitha etapat e përkujdesjes trupore te individët në nevojë.
- Mësuesi duhet të zotërojë sa më shumë aftësi manuale për përkujdesjen trupore dhe ti transmetojë ato te nxënësit.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive për vlerësimin dhe përkujdesjen e lëkurës.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë respektimin e rregullave për përkujdesjen trupore te individët në nevojë, rregullave të sigurimit teknik, të mbrojtjes së mjedisit, si dhe mirëmbajtjes së paisjeve.
- Mësuesi duhet të nxisë nxënësit të angazhohen në diskutime për rastet e ndryshme që paraqiten.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të aftësive të tyre.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për përkujdesjen trupore te individët në nevojë, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

**Kushtet e
e domosdoshme
për realizimin e
modulit**

Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset,, pajisjet, dhe materialet si më poshtë:

- Mjedisi për kryerjen e perkujdesjes trupore.
 - pajisjet e nevojshme, vleresimin dhe perkujdesjen per pjese te ndryshme te trupit.
 - Materiale, artikuj dhe mjete ndihmese sanitare.
-

3. Moduli "Ushqyerja dhe plotësimi i nevojave shëndetësore"

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	USHQYERJA DHE PLOTËSIMI I NEVOJAVE SHËNDETËSORE	M-21-1894-23
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që aftëson nxënësit për të përgatitur dhe ushqyer njeriun në nevojë, në përshtatje me gjendjen e tij shëndetësore, si edhe për të plotësuar nevojat shëndetësore të këtij individi.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi kryen procese përgatitore për ushqyerjen e individit në nevojë. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përzgjedhë enët dhe mjetet e punës;- të përgatisë individin në nevojë për procesin e ushqyerjes;- të pozicionojë individin në nevojë në shtratin e tij, në përshtatje me gjendjen shëndetësore të tij;- të marrë informacion për preferencat ushqimore të individit në nevojë;- të kontrollojë menunë e ushqimit për individin në nevojë;- të përgatitë ushqimin në përputhje me dëshirën dhe dietën ushqimore të individit në nevojë- të konsultojë listën e barnave përkatëse që duhen dhënë gjatë ushqimit;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli. <p>RN 2 Nxënësi ushqen individin në nevojë. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të servirë ushqimn e përgatitur për njeriun në nevojë;- të përcaktojë radhën e ushqyerjes sipas dëshirës së	

- individit në nevojë;
- të krijojë mundësinë që individi në nevojë të ushqehet vetë
- të ushqejë individin në nevojë në rast pamundësie totale të tij;
- të vrojtojë vetëdijen dhe problemet e individit në nevojë gjatë qëllimit;
- të pastrojë dhëmbët dhe gojën e individit në nevojë;
- të akomodojë njeriun në nevojë në pozicionin e mëparshëm të qëndrimit të tij;
- të ajrosë dhe rregullojë dhomën e individit në nevojë;
- të zbatojë rregullat e higjienës dhe mbrojtjes së mjedisit;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi plotëson nevojat shëndetësore të individit në nevojë.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të vëzhgojë gjendjen shëndetësore të përfituesit
- të identifikojë format farmaceutike të barnave;
- të zbatojë rregullat e kujdesit në përdorimin e barnave;
- të ndihmojë personlejn mjekësor gjatë aplikimit të barnave në rrugë të ndryshme;
- të kryejë trajtimet me barna alternative;
- të monitorojë përfituesin gjatë marrjes së barnave;
- të vëzhgojë efektet anësore të barnave gjatë përdorimit të tyre;
- të informojë mjekun për çdo problem shëndetësor të përfituesit;
- të shoqërojë përfituesin në qendra shëndetësore apo spitalore;
- të mbështesë individët me sëmundje të rënda dhe ata që janë në prag të vdekjes;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në kabinet kujdesi social-shëndetësor, në spitale dhe shtëpi për të moshuar dhe qendra ditore .
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korekte nxënësit për të ofruar të gjitha etapat e ushqyerjes dhe plotësimit të nevojave shëndetësore të individit.
- Mësuesi duhet të zotërojë dhe instruktojë në mënyrë sa më të saktë të gjitha etapat e përgatitjes dhe dhënies së ushqimit.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive që trajton moduli, për ushqyerjen dhe plotësimin e nevojave shëndetësore të individit në nevojë.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë respektimin e rregullave për ushqyerjen dhe plotësimin e nevojave shëndetësore të individit në nevojë, rregullave të sigurimit teknik, të mbrojtjes së mjedisit, si dhe mirëmbajtjes së paisjeve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive dhe aftësive të fituara.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e ushqyerjes dhe plotësimit të nevojave shëndetësore të individit në nevojë, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet për ushqimin dhe materialet e mëposhtme:

- Kabinet kujdesi social-shëndetësor, spitale, shtëpi për të moshuar etj
 - Komplet pjatash, tasa, gota, lugë, pirunj, thika, pipa.
 - Peceta, peshqire, tavolina shtrati, jastëk etj.
 - Barna mjekësore, receta mjekësore etj.
 - Njerëz në nevojë social-shëndetësore ose manekinë
 - Udhëzues, rregullore etj.
-

4. Moduli “Pastrimi, dezinfektimi dhe sterilizimi”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 10

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	PASTRIMI, DEZINFEKTIMI DHE STERILIZIMI	M-21-248-20
Qëllimi i modulit	Një modul që i pajis nxënësit me aftësi praktike për të kryer proceset e pastrimit, dezinfektimit dhe sterilizimit të duarve, pajisjeve dhe orendive.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi pastron duart e tij, si dhe sendet e orenditë. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të pastrojë duart e tij para shpërndarjes së ushqimit dhe të medikamenteve, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të pastrojë duart e tij ndërmjet veprimeve të ndryshme përkujdesëse duke zbatuar procedurat përkatëse;- të pastrojë duart e tij pas veprimeve në punët e shtëpisë;- të pastrojë duart e tij para kontaktit me individin në nevojë;- të pastrojë duart e tij për higjienë personale (pas kollitjes, teshtitjes ose pastrimit të hundëve, pas daljes nga tualeti);- të pastrojë sendet që përdor individi në nevojë;- të pastrojë orenditë e ndryshme;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli.	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen dezinfektimin e mjeteve. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përzgjedhë drejt mjetet dhe solucionet për dezinfektim;- të kryejë dezinfektimin kimik me solucion dezinfektues, duke respektuar kohën e veprimit;- të kryejë dezinfektimin kimik me rreze ultraviolet në	

- laborator;
- të kryejë dezinfektimin kimik nëpërmjet presionit të avujve të ujit për 30 minuta;
 - të kryejë dezinfektimin kimik me nxehtësi të thatë;
 - të kryejë dezinfektimin kimik me zjerje për 20 minuta;
 - të kryejë dezinfektimin kimik me pasterizim, duke zbatuar procedurat përkatëse;
 - të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
 - të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
 - të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi kryen sterilizimin e mjeteve.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përzgjedhë drejt mjetet dhe materialet për sterilizim;
- të kryejë sterilizimin me anë të temperaturës, duke zbatuar procedurat përkatëse;
- të kryejë sterilizimin me anë të gazit, duke zbatuar procedurat përkatëse;
- të kryejë sterilizimin me anë të rrezeve, duke zbatuar procedurat përkatëse;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrollit.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në kabinetin e kujdesit social-shëndetësor ose spitale, shtëpi për të moshuar, etj.,
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi duhet të kryejë demonstrime të sakta praktike për pastrimin, dezinfektimin dhe sterilizimin e duarve, mjeteve e orendive përkatëse.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete për kryerjen e pastrimit, dezinfektimit dhe sterilizimit të duarve, mjeteve dhe orendive.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë respektimin e rregullave për kryerjen e pastrimit, dezinfektimit dhe sterilizimit të duarve, mjeteve dhe orendive.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e pastrimit, dezinfektimit dhe sterilizimit të duarve, mjeteve dhe orendive,

**Kushtet e
e domosdoshme
për realizimin e
modulit**

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Kabineti i kujdesit social-shëndetësor, spitale, shtëpi për të moshuar, etj.,
 - Pajisjet dhe artikujt sanitarë të nevojshëm për pastrimin, dezinfekimin dhe sterilizimin e duarve, mjeteve e orendive.
 - Udhëzuesa, rregullore, etj.
-

5. Moduli “Organizimi i aktiviteteve edukative dhe argëtuese”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 11

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	ORGANIZIMI I AKTIVITETEVE EDUKATIVE DHE ARGËTUESE	M-20-1895-23
-------------------------	--	---------------------

Qëllimi i modulit Ky model i aftëson nxënësit me aftësi praktike për të organizuar aktivitete edukative dhe argëtuese në ndihmë të përfituesve.

Kohëzgjatja e modulit 51 orë mësimore

Niveli i parapëlqyer për pranim Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e praktikës profesionale të kl.10, të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.

Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit

RN 1 Nxënësi planifikon aktivitete edukative dhe argëtuese.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të identifikojë nevojat edukative për individin në nevojë, sipas kategorive të nevojave;
- të respektojë dëshirat e përfituesve;
- të bashkëpunojë me specialistët përkatës për realizimin e aktiviteteve edukative;
- të motivojë përfituesit, me qëllim përfshirjen e tyre në aktivitete edukative;
- të përcaktojë bazën materiale të nevojshme për kryerjen e aktiviteteve argëtuese;
- të përzgjedhë burimet njerëzore të nevojshme;
- të përzgjedhë llojet e aktiviteteve artistike, kulturore, me qëllim përshtatjen e tyre sipas kategorive të nevojave të individit .

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 2 Nxënësi organizon aktivitete edukative.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përzgjedhë llojet e aktiviteteve edukative, ndërgjegjësuese, informuese e kreative, me qëllim përshtatjen e tyre sipas kategorive të nevojave të individit;
- të ndjekë ecurinë edukative të përfituesve;
- të dallojë nevojat, prirjet dhe talentet në fusha të ndryshme të përfituesve;

- të organizojë aktivitete edukative apo argëtuese;
- të monitorojë përfituesit gjatë ofrimit të shërbimit;
- të komunikojë me etikë në punën edukative me përfituesin;
- të përdorë teknika “thyerje-akulli” (shaka, histori komike, etj.,) me qëllim krijimin e një klime sa më të mirë bashkëpunimi;
- të dokumentojë veprimtarinë e kryer;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim më listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi organizon aktivitete argëtuese.

Kritëret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të organizojë aktivitetet sportive sipas kategorive të përfituesve;
- të organizojë aktivitetet kreative sipas kategorive të përfituesve;
- të organizojë aktivitetet okupacionale sipas kategorive të përfituesve;
- të dallojë aftësitë e përfituesve në punë artizanale;
- të organizojë aktivitetet promovuese;
- të dallojë nevojat, prirjet dhe talentet në fusha të ndryshme të përfituesve;
- të zbatojë kalendarin e festave zyrtare dhe ditëlindjet e përfituesve;
- të përzgjedhë teknika të ndryshme argëtimi në funksion të aktivitetit social në varësi të hapësirës dhe kohës në dispozicion;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim më listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në klasë.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ketë vërtet një rol ndërmjetësuesi.
- Mësuesi duhet të ketë njohuri paraprake, për zhvillimin e aktiviteteve, nga kontaktet e marra më përfaqësuesit e komuniteteve të ndryshme.
- Mësuesi duhet të drejtojë nxënësit drejt rezultateve dhe sjelljeve jo – paragjyqese.
- Materialet e përzgjedhura duhet të shpjegohen në mënyrë të saktë, pa krijuar keqkuptime për mënyrën e jetesës së komuniteteve të ndryshme kulturore.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustrojë dhe instruktojë në mënyrë sa më korrekte nxënësit për të ofruar aktivitetet e duhura edukative dhe argëtuese për përfituesit.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e aktiviteteve të duhura edukative dhe argëtuese për përfituesit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshmë të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedisi në klasë të jetë sa më mikpritës.
 - Materiale të ndryshme si video – projektor, fotografi elektronikë dhe jo – elektronike, sekuenca filmike, etj.
 - Pjesëmarrës nga komunitete të ndryshme.
 - Fleta me formate të ndryshme, ngjitëse, mjete të ndryshme shkrimi dhe vizatimi.
-

6. Moduli "Zbatimi i masave parandaluese shëndetësore"

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	ZBATIMI I MASAVE PARANDALUESE SHËNDETËSORE	M-21-251-23
Qëllimi i modulit	Një modul që i pajis nxënësit me aftësi praktike për zbatimin e masave për parandalimin e infeksioneve, kontrakturave, dekubituesve, pneumonive dhe trombozave te individi në nevojë.	
Kohëzgjatja e modulit	84 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e praktikës profesionale të kl.10 të drejtimit "Shërbime sociale dhe shëndetësore", niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	RN 1 Nxënësi zbaton masat për parandalimin e infeksioneve. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">- të përgatitë vendin e punës, për parandalimin e infeksioneve;- të përzgjedhë drejt materialet dhe pajisjet e punës;- të dezinfektojë duart e tij para dhe pas çdo procesi pune;- të dezinfektojë mjetet dhe materialet ndihmëse, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të dezinfektojë mjedisin dhe pajisjet hidrosanitare, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të veshë dhe mbajë pastër uniformën e punës;- të zbatojë masat parandaluese për TBC, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të zbatojë masat parandaluese për Hepatit, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të zbatojë masat parandaluese për AIDS, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të trajtojë me kujdes materialet septike dhe aseptike, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të kryejë punimin septik, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të trajtojë veshjet e pacientit dhe familjarëve, sipas procedurës;- të trajtojë mbeturinat pas punimit septik, duke zbatuar procedurat përkatëse;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave	

-
- higjiëno-shëndetësore;
 - të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Kontroll i detyrës më shkrim

RN 2 Nxënësi zbaton masat për parandalimin e dekubitusit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë vendin e punës për procesin e parandalimit të dekubitusit;
- të kryejë lehtësimin e zonave të shtypjes, duke zbatuar procedurat përkatëse;
- të kryejë përmirësimin e gjendjes së përgjithëshme; duke zbatuar procedurat përkatëse;
- të zbatojë masat higjienike personale dhe intime;
- të eliminojë lagështirën;
- të stimulojë funksionin e qarkullimit të gjakut;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim më listë kontrolli.
- Kontroll i detyrës më shkrim

RN 3 Nxënësi zbaton masat për parandalimin e kontrakturave.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë vendin e punës;
- të përgatitë veten dhe pacientin për procesin;
- të pozicionojë korrekt të gjithë trupin e pacientit, sipas procedurave përkatëse;
- të shmangë shtypjen e kontrakturave prej mbulesave;
- të kryejë saktë ushtrimet e hershme;
- të kryejë ushtrime lëvizore në të gjitha procedurat e përkujdesjes;
- të kryejë terapinë e lëvizjes së përcaktuar për trupin e pacientit.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 4 Nxënësi zbaton masat për parandalimin e pneumonive.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë vendin e punës;
- të përgatitë veten dhe pacientin për procesin;
- të pozicionojë korrekt të gjithë trupin e pacientit sipas procedurave përkatëse;
- të kryejë veprimet e duhura për përmirësimin e ventilimit të mushkërive;
- të kryejë veprimet e duhura për parandalimin e grumbullimit të sekrecioneve;
- të kryejë veprimet e duhura për parandalimin e aspirimit/thithjes;
- të zbatojë rregullat e higjienës dhe mbrojtjes së mjedisit.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 5 Nxënësi zbaton masat për parandalimin e trombozave.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë vendin e punës;
- të përgatitë veten dhe pacientin për procesin;
- të pozicionojë korrekt të gjithë trupin e pacientit sipas procedurave përkatëse;
- të kryejë veprimet për stimulimin e qarkullimit të gjakut sipas procedurës përkatëse;
- të kryejë veprimet për komprimimin/shtrëngimin e venave sipas procedurave përkatëse.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjiëno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në spitale, klinika e shtëpi për të moshuar.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korekte nxënësit për profilaksinë e infeksioneve mikrobiale, dekubituesit, kontrakturat, pneumonitë, si dhe trombozat tek njeriu në nevojë.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari e punë konkrete, për zbatimin e masave parandaluese (profilaktike) të lartpërmendura.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për zbatimin e masave parandaluese (profilaktike) të lartpërmendura.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohet mjedisi, njerëzit në nevojë, pajisjet dhe materialet si më poshtë:
- Spitale, klinika, shtëpi për të moshuar etj.
 - Materialet ndihmëse për përkujdesje dhe artikuj sanitarë.
 - Udhëzuesa, katalogë, rregullore, etj.
-

7. Moduli "Matja e shenjave jetësore të organizmit"

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 11

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	MATJA E SHENJAVE JETËSORE TË ORGANIZMIT	M-21-252-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer matjen e shenjave vitale të organizmit siç janë frymëmarrja, pulsi e tensioni arterial, si dhe temperatura.	
Kohëzgjatja e modulit	69 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e praktikës profesionale të kl.10 të drejtimit "Shërbime sociale dhe shëndetësore", niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxëniet (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi kryen matjen e frymëmarrjes. <i>Kriteret e vlerësimit:</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përzgjedhë instrumentin e duhur për të kryer matjen e frymëmarrjes;- të analizojë me kujdes tabelën me parametrat normale të frymëmarrjes sipas grupmoshave- të kryejë matjen e frymëmarrjes tek të porsalindurit;- të kryejë matjen e frymëmarrjes tek femijët 6 muajsh;- të kryejë matjen e frymëmarrjes tek femijët 1 vjeç;- të kryejë matjen e frymëmarrjes tek femijët 6 vjeç;- të kryejë matjen e frymëmarrjes tek të rriturit;- të evidentojë vlerat e matura në formularin përkatës.- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli. <p>RN 2 Nxënësi kryen matjen e pulsit dhe tensionit arterial. <i>Kriteret e vlerësimit:</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përzgjedhë instrumentet e duhura për të kryer matjen e pulsit dhe tensionit arterial;- të analizojë me kujdes tabelën me parametrat normale të pulsit dhe tensionit arterial sipas grupmoshave;- të kryejë matjen e pulsit tek fëmijët;	

- të kryejë matjen e pulsit tek të rinjtë;
- të kryejë matjen e pulsit tek të rriturit;
- të kryejë matjen e tensionit arterial tek fëmijët;
- të kryejë matjen e tensionit arterial tek të rinjtë;
- të kryejë matjen e tensionit arterial tek të rriturit;
- te evidentojë problemet e hasura gjatë matjes së pulsit;
- te evidentojë problemet e hasura gjatë matjes së tensionit arterial;
- të zbatojë me përpikmëri procedurat përkatëse për çdo rast;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi kryen matjen e temperaturës së trupit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kontrollojë termometrin me zhivë për dëmtime të mundshme;
- të rivendosë zhivën në nivelin fillestar, me shkundje ose rigradim;
- të kryejë matjen e temperaturës nën sqetull;
- të kryejë matjen orale të temperaturës;
- të kryejë matjen rektale të temperaturës;
- të përdorë saktë kanjulat njëpërdorimshme tek matjet rektale të temperaturës;
- të përdorë saktë termometrin dixhital;
- të kryejë matjen e temperaturës në gjendje qetësie;
- të bëjë kontrollin e shpeshtë në gjendje temperature të lartë;
- të kryejë veprimet e duhura për uljen e temperaturës;
- të pastrojë me kujdes në rast të thyerjes së termometrit me zhivë;
- të shënojë në formularin përkatës orën dhe vlerën përkatëse të temperaturës;
- të zbatojë me përpikmëri rregullat e matjes së temperaturës;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në kabinetin e kujdesit social-shendetsor, por edhe në spitale, etj, për matjen e shenjave vitale të organizmit.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustrojë dhe instruktojë në mënyrë sa më korrekte nxënësit për të për të kryer matjen e shenjave vitale të organizmit siç janë frymëmarrja, pulsuar tensioni arterial, si dhe temperatura.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive, për matjen e shenjave vitale të organizmit.
- Nxënësit vihen në dispozicion të njëri-tjetrit për matjen e shenjave vitale të organizmit.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë respektimin e rregullave për matjen e shenjave vitale të organizmit.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për matjen e shenjave vitale të organizmit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat dhe pajisjet si më poshtë:

- Kabinet i përkujdesjes.
 - Aparatet e për matjen e tensionit arterial, stetoskop, termometra, etj.
 - Rregullore, katalogë, manualë, etj.
-

8. Moduli “Zbatimi praktik i recetës dhe i rekomandimeve të mjekut”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kod	ZBATIMI PRAKTIK I RECETËS DHE I REKOMANDIMEVE TË MJEKUT	M-21-253-20
Qëllimi i modulit	Një modul që i pajis nxënësit me aftësitë për të lexuar dhe zbatuar recetat dhe rekomandimet e mjekut.	
Kohëzgjatja e modulit	51 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e praktikës profesionale të kl.10 të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi zbaton recetën mjekësore. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të kryejë identifikimin e vlerave ligjore të recetës mjekësore;- të kryejë identifikimin e karakteristikave dalluese të recetës mjekësore;- të kryejë identifikimin e së drejtës për lëshimin e recetës;- të dallojë diagnozat mjekësore;- të zbatojë me përpikmëri formën dhe dozimin ;- të zbatojë mënyrën e përdorimit të barnave;- të sqarojë individin në nevojë në rast paqartësie;- të kryejë identifikimin e efekteve të pa dëshiruara të barnave;- të reagojë sipas protokollit në rast reaksionesh të padëshiruara.- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli. <p>RN 2 Nxënësi zbaton rekomandimet mjekësore. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të kryejë identifikimin e procedurave të rekomanduara;- të përdorë kompresat e të ftohta dhe të ngrohta;- të përdorë fashaturat;	

- të kryejë zbatimin praktik i rekomandimeve përkatëse;
- të kryejë identifikimin e rekomandimeve për pushime;
- të sqarojë individin në nevojë në rast paqartësie dhe mëdyshjeje;
- të identifikojë efektet e pa dëshiruara të procedurave të rekomanduara;
- të sqarojë marrëdhëniet me raportet mjekësore;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në kabinetet mësimore, në klinika mjekësore, etj.,
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korekte nxënësit për të pësosur sa më mirë zbatimin praktik të recetës dhe rekomandimeve mjekësore.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive për zbatimin praktik të recetës dhe rekomandimeve mjekësore.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë respektimin e rregullave për zbatimin praktik të recetës dhe rekomandimeve mjekësore.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për zbatimin praktik të recetës dhe rekomandimeve mjekësore, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, mjete dhe materialet e mëposhtme:
- Klase mësimore, klinika mjekësore e qendra shëndetësore, nga ku lëshohen receta dhe rekomandime mjekësore.
 - Formularë, receta përkatëse mjekësore, modularë, si dhe mjete kancelarie.
 - Udhëzuesat, rregullore, katalogë etj.
-

9. Moduli “Respektimi i etikës profesionale dhe i të drejtave të njeriut”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore
Niveli: II i KSHK
Klasa: 11

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	RESPEKTIMI I ETIKËS PROFESIONALE DHE I TË DREJTAVE TË NJERIUT	M-20-255-23
Qëllimi i modulit	Ky modul i afteson nxënësit për të qenë të aftë të respektojnë të drejtat e individëve, me të cilët ata do të punojnë, privatësinë e tyre, si dhe të ruajnë etikën profesionale në punë.	
Kohëzgjatja e modulit	85 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e praktikës profesionale të kl.10 të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi prezanton veten me gojë dhe me shkrim. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përshëndetë si duhet të gjithë pjesëmarrësit në takim;- të prezantojë veten me gojë dhe me shkrim në mënyrë korrekte;- të dëgjojë më qetësi pyetjet që vijnë nga bashkëbiseduesit;- t’u përgjigjet me korrektësi pyetjeve që vijnë nga bashkëbiseduesit, lidhur me veten e tij, dëshirat, interesat dhe planet për të ardhmen;- të pyesë bashkëbiseduesit për veten dhe botën e tyre,- duke i dëgjuar me vëmendje- të zbatojë rregullat bazë të komunikimit;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli.- Pyetësor për pjesëmarrësit. <p>RN 2 Nxënësi zbaton rregullat e respektimit të privatësisë së individit në nevojë. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të shikojë me vëmendje filmat e shfaqur apo fotografitë në video –projektor;- të identifikojë situatat e veçanta, që mund të krijohen;- të identifikojë cilët janë elementët e jetës private të individit në nevojë;- të shpjegojë rëndësinë e respektimit të privatësisë në raste	

- të caktuara dhe me individë të caktuar;
- të identifikojë pasojat e shkeljes së të drejtës për privatësi të individit në nevojë;
- të shmangë situatat që mund të kompromentojnë punën e tij si kujdestar, në lidhje me shkeljen e privatësisë së klientit të tij;
- të përgatitë posterin, nëpërmjet të cilit të përcjellë saktë mesazhe ndërgjegjësimi mbi nevojën e respektimit të të drejtave të njeriut, në mënyrë të veçantë të së drejtës për privatësi.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli
- Vlerësim me anë të bashkëbisedimit, lidhur me raste të prezantuara nga mësuesi në klasë.
- Poster i ideuar nga nxënësi.

RN 3 Nxënësi respekton diversitetin e qënies njerëzore.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përshëndetet me pjesëmarrësit dhe të marrë rolin që i caktohet (ndihmës social/ person i grupit Rom/ person me aftësi të kufizuara/ grua e moshuar/ person homoseksual/ grua e divorcuar/ fëmijë me Sindromën Down/, epileptik/ person i infektuar me virusin HIV, etj.);
- të studiojë me kujdes veçoritë e rolit që ka marrë;
- të silllet në bazë të asaj ç'ka përfaqëson roli i marrë;
- të dëgjojë me vëmendje bashkëbiseduesin (që mund të jetë një person ndryshe);
- të respektojë të drejtën e individit për t'u dëgjuar; pavarësisht faktit që ai mund të jetë ndryshe nga njerëzit e tjerë;
- të zbatojë bazën ligjore të detyrimit për të respektuar diversitetin njerëzor.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Vlerësim i reagimeve të nxënësve sipas roleve.

RN 4 Nxënësi ofron shërbim dhe mbështetje ndaj individëve në nevojë.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përshëndetet me pjesëmarrësit;
- të marrë rolin që i caktohet (ndihmës social/ person i moshuar/ fëmijë i moshës parashkollore/ adoleshent/ fëmijë me aftësi të kufizuara/ klient i paralizuar/ klient që vuan nga sëmundje e rëndë / klient i infektuar me virusin e HIV/ person që po vdes,etj.);
- të studiojë me kujdes veçoritë e rolit që ka marrë;

- të silllet në bazë të asaj çka përfaqëson roli i marrë;
- të dëgjojë me vëmendje bashkëbiseduesin;
- t'i ofrojë individit shërbimin dhe mbështetjen e duhur, sipas nevojës që ai ka;
- të respektojë të drejtën e individit për shërbim dhe mbështetje;
- të silllet sipas rregullave të caktuara;
- të zbatojë bazën ligjore të detyrimit për të respektuar nevojën për shërbime dhe mbështetje të klientëve të vet.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale.
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Vlerësim i reagimeve të nxënësve në rolet përkatëse.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në klasë.
- Detyrat e nxënësve në klasë përcaktohen nga mësuesi me pranimin e nxënësve
- Mësuesi nuk duhet të shfaqë paragjykimë në konceptet e nxënësve mbi diversitetin njerëzor, nevojat diverse të individëve, të drejtën për të qënë të informuar, si dhe duhet të prezantojë detyrimin për të respektuar çdo të drejtë tjetër të njeriut.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustrojë dhe instruktojë në mënyrë sa më korrekte nxënësit që të respektojnë të drejtat e individëve, me të cilët ata do të punojnë, privatësinë e tyre, si dhe të ruajnë etikën profesionale në punë.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive për respektimin e të drejtave të individëve në nevojë, privatësinë e tyre dhe ruajtjes së etikës profesionale në punë.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë përvetësimin e shprehive për respektimin e të drejtave të individëve në nevojë, privatësinë e tyre, si dhe ruajtjen e etikës profesionale në punë.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për respektimin e të drejtave të individëve në nevojë, privatësinë e tyre, ruajtjen e etikës profesionale në punë, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Klasë.
 - Videoprojektor.
-

-
- Klasa të organizohet në formën e një mjedisi ku realizohen marrëdhënie interaktive.
 - Mundësimi i shfaqjes së disa rasteve të filmuara më parë, lidhur me ndërveprimin e ndihmësit social me individë që ju përkasin grupimeve apo drejtimeve të ndryshme.
 - Mundësimi i vlerësimit të roleve të luajtur nga nxënësit në mënyrë që ata të kuptojnë se çfarë është e duhur dhe çfarë jo në marrëdhënie me njerëzit me karakteristika dhe preferenca të ndryshme.
-

X. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar.

1. Moduli “Qëndrimi ndaj sjelljeve devijante dhe lëndëve narkotike”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 10

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	QËNDRIMI NDAJ SJELLJEVE DEVIJANTE DHE LËNDËVE NARKOTIKE	M-20-256-20
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që i pajis nxënësit me aftësi praktike për të prezantuar punën e ndihmësit social tek të interesuarit, për të shpjeguar efektet e lëndëve narkotike, si dhe për të reaguar ashtu si duhet në situata të sjelljeve devijante.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi prezanton punën e ndihmësit social. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përshëndetet dhe të prezantojë veten, duke zbatuar rregullat e komunikimit;- të përshkruajë saktë dhe qartë punën e ndihmësit social;- t`u drejtojë pyetjet e duhura të pranishmëve;- të përgjigjet saktë me gojë;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli.- Pyetësor për pjesëmarrësit.	
	<p>RN 2 Nxënësi shpjegon efektet e lëndëve narkotike. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të vëzhgojë me vëmendje fotografitë e shfaqura në video – projektor;- të identifikojë saktë kush janë lëndët narkotike;- të shpjegojë efektet që jep përdorimi i lëndëve narkotike;- të referojë saktë me shkrim mbi lëndët narkotike dhe	

- efektet që jep përdorimi i tyre;
- të përgatitë një fletë-palosje, nëpërmjet së cilës të përcjellë saktë mesazhe ndërgjegjësimi mbi përdorimin e lëndëve narkotike dhe efektet që jep përdorimi i tyre.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Testim me shkrim në fund të procesit.
- Fletë – palosja e ideuar nga nxënësi.

RN 3 Nxënësi reagon ndaj sjelljeve devijante.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të marrë përsipër rolin që i caktohet;
- të silllet në bazë të asaj çka përfaqëson roli i marrë;
- të identifikojë sjelljen devijante, sipas rastit;
- të kryejë klasifikimin e sjelljes devijante si çështje gjyqësore kriminale, sipas rregullave të përcaktuara;
- të shpjegojë bazën ligjore mbi të cilën është gjykuar çështja ligjore në klasë;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në klasë.
- Detyrat e nxënësve në klasë përcaktohen nga mësuesi me pranimin e nxënësve
- Mësuesi nuk duhet të shfaqë paragjykime në konceptet e nxënësve mbi sjelljet devijante.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korekte nxënësit për të prezantuar punën e ndihmësit social tek të interesuarit, për të shpjeguar efektet e lëndëve narkotike, si dhe për të reaguar si duhet në situata të sjelljeve devijante.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive për prezantimin e punës së ndihmësit social tek të interesuarit, për të shpjeguar efektet e lëndëve narkotike, si dhe për të reaguar si duhet në situata të sjelljeve devijante.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë përvetësimin e shprehive për prezantimin e punës së ndihmësit social tek të interesuarit, për të shpjeguar efektet e lëndëve narkotike, si dhe për të reaguar si duhet në situata të sjelljeve devijante.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për prezantimin e punës së ndihmësit social tek të interesuarit, për të

shpjeguar efektet e lëndëve narkotike, si dhe për të reaguar si duhet në situata të sjelljeve devijante, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:

- Klasë, e cila do të organizohet në formën e një mjedisi të ngjashëm me një gjykatë.
- Mundësimi i pjesëmarrjes së një avokati, që do të gjykojë mbi çëshjen e improvuar në klasë.
- Materiale ligjore dhe filmike për të mbështetur realizimin e modulit.

2. Moduli "Vlerësimi i gjendjes social-shëndetësore të individëve në nevojë"

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësoreë
Niveli: II i KSHK
Klasa: 10

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	VLERËSIMI I GJENDJES SOCIAL - SHËNDETËSORE TË INDIVIDËVE NË NEVOJË	M-21-257-20
Qëllimi i modulit	Një modul që i pajis nxënësit me aftësitë praktike për të vlerësuar gjendjen sociale dhe nevojën shëndetësore të individit.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar arsimin e detyruar.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi verifikon të dhënat mjekësore të pacientit. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të kryejë verifikimin e diagnosës;- të kryejë verifikimin e mjekut të familjes;- të kryejë verifikimin e mjekut kurues;- të kryejë verifikimin e infermieres së shtëpisë;- të plotësojë me kujdes formularin përkatës;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli.	
	<p>RN 2 Nxënësi vlerëson të dhënat shëndetësore të pacientit. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të kryejë vlerësimin e incontinencës, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e defekimit, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e urinimit, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e kateterit, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e anuspraeterit, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e reduktimit të orientimit, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e dekubituesit, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e kontrakturave, sipas shenjave përkatëse;- të kryejë vlerësimin e trombozave, sipas shenjave përkatëse;	

- të kryejë vlerësimin e vartësisë prej duhanit, alkoolit dhe drogës, sipas shenjave përkatëse;
- të plotësojë me kujdes formularin përkatës, sipas rastit konkret të paraqitur;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi vlerëson gjendjen shpirtërore dhe fizike të pacientit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë vlerësimin e aftësive komunikuese, sipas shenjave përkatëse të pacientit;
- të kryejë vlerësimin e qetësisë dhe gjumit, sipas shenjave përkatëse të pacientit;
- të kryejë vlerësimin e humorit të përgjithshëm, sipas shenjave përkatëse të pacientit;
- të kryejë vlerësimin e aftësive lëvizore, sipas shenjave përkatëse të pacientit;
- të kryejë vlerësimin e shkallës së përkujdesjes trupore, sipas shenjave përkatëse të pacientit;
- të kryejë vlerësimin e aftësisë për t'u ushqyer, sipas shenjave përkatëse të pacientit;
- të kryejë vlerësimin e aftësisë për t'u veshur/zhveshur, sipas shenjave përkatëse të pacientit;
- të plotësojë me kujdes formularin përkatës për pacientin.
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në spitale, shtëpi për të moshuar, shtëpi banimi, etj., për të vlerësuar realisht gjendjen shëndetësore të njerëzve në nevojë.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korrekte nxënësit për të vlerësuar gjendjen sociale dhe nevojën shëndetësore të individit.
- Nxënësit duhet të angazhohen në mënyrë progresive, sa më shumë të jetë e mundur, në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive që vlerësojnë gjendjen sociale dhe nevojën shëndetësore të individit.

-
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.
 - Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë nxënësit për përvetësimin e shprehive që vlerësojnë gjendjen sociale dhe nevojën shëndetësore të individit.
 - Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për përvetësimin e shprehive që vlerësojnë gjendjen sociale dhe nevojën shëndetësore të individit, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset dhe materialet e mëposhtme:

- Spitale, klinika, shtëpi për të moshuar, etj.,
 - Formularë të përgatitur përkatësisht për vlerësimin e nevojës shëndetësore.
 - Udhëzuesa, rregullore, katalogë, etj.,
-

3. Moduli “Kryerja e gjimnastikës shëruese”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 11

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	KRYERJA E GJIMNASTIKËS SHËRUESE	M-21-258-20
Qëllimi i modulit	Një modul që i aftëson nxënësit për të rivendosur funksionet e aparatit lëvizor dhe të sistemit vegjetativ të individit në nevojë, nëpërmjet trajtimit pasiv dhe aktiv.	
Kohëzgjatja e modulit	68 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e praktikës profesionale të kl.10 të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi kryen procese përgatitore për fillimin e gjimnastikës shëruese. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përgatitë vendin dhe mjetet e punës;- të përzgjedhë materialet dhe barnat e duhura;- të përzgjedhë veshjen e përshtatshme;- të informojë me detaje ndividin në nevojë për procesin;- të përcaktojë llojin e aplikimit që do kryhet;- të pozicionojë individin në nevojë, në përshtatje me procesin që do të kyhet;- të mundësojë krijimin e mjedisit të përshtatshëm për pacientin;- të kryejë lehtësimin paraprak të dhimbjeve të pacientit, me akull ose barna;- të demonstrojë para pacientit lëvizjet aktive të procesit;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli.	
	<p>RN 2 Nxënësi kryen procesin e gjimnastikës shëruese për pacientin. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të kryejë masazhim gjymtyrësh të pacientit gjatë larjes;- të kryejë lëvizjet e plota të kyçeve të pacientit gjatë larjes;	

- të kryejë lëvizjet e veçanta të gjymtyrëve të pacientit gjatë përgatitjes së shtratit;
- të kryejë lëvizjet aktive izometrike të pacientit;
- të kryejë lëvizjet aktive izotonike të pacientit;
- të kryejë lëvizjet ritmike mbledhje-shtrirje të pacientit;
- të kryejë lëvizjet për shkëmbimin aerobik të lëndëve;
- të kryejë larjen me kujdes të pacientit;
- të kryejë me kujdes rehatimin e pacientit;
- të kontrollojë vazhdimisht gjendjen shpirtërore, pulsën dhe frymëmarrjen e pacientit;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale gjatë kryerjes së gjimnastikës shëruese për pacientin;
- të zbatojë me përpikmëri protokollin përkatës gjatë kryerjes së gjimnastikës shëruese për pacientin;
- të higjienizojë vendin dhe mjetet e punës, sipas kërkesave higjieno-shëndetësore;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë e mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në kabinetin e kujdesit social-shëndetësor, spitale, shtëpi për të moshuar, qendra fizioterapie etj.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korrekte nxënësit për rivendosjen e funksioneve të aparatit lëvizor dhe të sistemit vegjetativ të individit në nevojë, nëpërmjet trajtimit pasiv dhe aktiv.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete për kryerjen e lëvizjeve të ndryshme dhe llojeve të gjimnastikës shëruese.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë përvetësimin e shprehive të fituara nga nxënësit, për rivendosjen e funksioneve të aparatit lëvizor dhe të sistemit vegjetativ të individit në nevojë, nëpërmjet trajtimit pasiv dhe aktiv.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve, duhet të vihet theksi të demonstrimi praktik i njohurive dhe aftësive të fituara, për të rivendosur funksionet e aparatit lëvizor dhe të sistemit vegjetativ të individit në nevojë, nëpërmjet trajtimit pasiv dhe aktiv, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, personat në nevojë social-shëndetësore, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Kabinet kujdesi social-shëndetësor, spital, shtëpi për të moshuar
 - Mjetet ndihmëse për të realizuar gjimnastikën shëruese, artikuj sanitarë, kremra, pomada etj.
-

4. Moduli “Identifikimi i zhvillimeve kryesore të njeriut në grupmosha të ndryshme”

Drejtimi: Shërbime sociale dhe shëndetësore

Niveli: II i KSHK

Klasa: 11

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	IDENTIFIKIMI I ZHVILLIMEVE KRYESORE TË NJERIUT NË GRUPMOSHA TË NDRYSHME	M-20-259-20
Qëllimi i modulit	Një modul që i aftëson nxënësit për të identifikuar ndryshimet e njeriut gjatë fazave të ndryshme të zhvillimit moshor.	
Kohëzgjatja e modulit	68 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësi duhet të ketë përfunduar modulet e praktikës profesionale të kl.10 të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, niveli II i KSHK.	
Rezultatet e të nxënit (RN) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RN 1 Nxënësi identifikon zhvillimet kryesore në moshën e fëmijërisë. <i>Kriteret e vlerësimit:</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përzgjedhë drejt mjetet e punës;- të prezantojë me saktësi faktorët që ndikojnë ose pengojnë zhvillimin normal të individit në fazën prenatale (ushqimi, stresi i nënës, moshë e nënës, droga, sëmundjet, duhani, alkooli, faktorët ambjentalë, etj);- të paraqitë grafiksht zhvillimet dhe sjelljet karakterizuese të moshës së foshnjërisë dhe fëmijërisë;- të identifikojë zhvillimet kryesore të moshës së fëmijërisë;- të identifikojë faktorët nxitës të zhvillimit në fëmijëri;- të identifikojë faktorët pengues të zhvillimit në fëmijëri;- të identifikojë çrregullimet që mund të paraqiten në procesin e zhvillimit të individit në fëmijëri;- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit. <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Pyetje-përgjigje me gojë.- Vëzhgim me listë kontrolli. <p>RN 2 Nxënësi identifikon zhvillimet kryesore në moshën e adoleshencës dhe të rinisë. <i>Kriteret e vlerësimit:</i> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përzgjedhë drejt mjetet e punës;- të përgatitë me saktësi punimet që paraqesin faktorët që ndikojnë ose pengojnë zhvillimin normal të individit në	

- moshën e adoleshencës dhe të rinisë;
- të prezantojë punimet e përgatitura
- të paraqitë grafikisht zhvillimet dhe sjelljet karakterizuese të moshës së adoleshencës dhe të rinisë;
- të identifikojë zhvillimet kryesore të moshës së adoleshencës dhe të rinisë;
- të identifikojë faktorët nxitës të zhvillimit në moshën e adoleshencës dhe atë të rinisë;
- të identifikojë faktorët pengues të zhvillimit në moshën e adoleshencës dhe atë të rinisë;
- të identifikojë çrregullimet që mund të paraqiten në procesin e zhvillimit të individit në moshën e adoleshencës dhe të rinisë;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje-përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli.

RN 3 Nxënësi identifikon zhvillimet kryesore në moshën e mesme dhe të pleqërisë.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përzgjedhë drejt mjetet e punës;
- të përgatitë me saktësi punimet që paraqesin faktorët që ndikojnë ose pengojnë zhvillimin normal të individit në moshën e mesme dhe në pleqëri;
- të prezantojë punimet e përgatitura;
- të paraqitë grafikisht zhvillimet dhe sjelljet karakterizuese të moshës së mesme dhe të pleqërisë;
- të identifikojë zhvillimet kryesore të zhvillimit të individit në moshën e mesme dhe në pleqëri;
- të identifikojë faktorët nxitës të zhvillimit të individit në moshën e mesme dhe në pleqëri;
- të identifikojë faktorët pengues të zhvillimit të individit në moshën e mesme dhe në pleqëri;
- të identifikojë çrregullimet që mund të paraqiten në procesin e zhvillimit të individit në moshën e mesme dhe në pleqëri;
- të zbatojë rregullat e etikës profesionale;
- të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje - përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet kryesisht në mjedise ku nxënësit të kenë mundësi të ndjekin video, filma dhe të punojnë në mënyrë të pavarur, si dhe në institucione që ofrojnë shërbime social - shëndetësore.
- Gjatë trajtimit të modulit, mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të ilustroje dhe instruktojë në mënyrë sa më korekte nxënësit për identifikimin e fazave të zhvillimit të njeriut sipas moshave.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të shprehive që trajton moduli.
- Mësuesi/ instruktori i praktikës duhet të mbikqyrë me kujdes punën e nxënëve për identifikimin e fazave të zhvillimit të njeriut sipas moshave.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për identifikimin e fazave të zhvillimit të njeriut sipas moshave, si dhe të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjedisi për ndjekjen e filmimeve, si dhe për t’ju krijuar mundësinë nxënësve të punojnë normalisht për të realizuar kërkesat e tyre për punime në funksion të njohurive të modulit.
 - Mjedise familjare apo institucionale ku mund të kontaktohet me individë të moshave të ndryshme.
 - Pajisjet e nevojshme për shfaqje filmi, internet, CD, video projektor etj.
 - Materiale pune si: hartat e zhvillimit, CD, letra vizatimi, ngjyra, stickers, highlighters, flipcharts, etj.
 - Udhëzuesa, rregullore, etj.
-